

Pastiersky list biskupov Slovenska na Slávnosť Bohorodičky Panny Márie (1.1.2014)

Drahí bratia a sestry!

Vstupujeme do nového roka. Vzájomne sa povzbudzujeme želaniami, aby nový čas, ktorý dostávame darom, bol pre nás požehnaným časom, aby sme mohli v nájst' pokoj v duši a skutočnú radosť zo života. Náš život sa uskutočňuje cez vzťahy.

Uvedomujeme si bohatstvo, ktoré máme v našich vzťahoch s tými, ktorí nás majú radi. Prežívame čas, kedy si zvlášť uvedomujeme aj náš vzťah k Bohu a jeho lásku k nám. Zároveň objavujeme vo svojom vnútri aj veľkú túžbu uzdraviť a obnoviť vzťahy, ktoré sa narušili, ktoré sa oslabili alebo ochromili a ktorých uzdravenie a posilnenie si tak veľmi želáme. Najzákladnejším miestom našich vzťahov je rodina.

Začiatkom adventu sme pripomenuli ohrozenie rodín zvonka. Ale jestvuje aj ohrozenie zvnútra, ak by sme sa neusilovali, ak by sme nevenovali čas a námahu, ak by sme neprosili o pomoc Boha pri obnovovaní, uzdravovaní, očisťovaní, oživovaní našich vzťahov v našich rodinách.

Keď by sme hľadali dajaké vonkajšie meradlo našich vzťahov v rodinách, môžeme spomenúť štatistiku, ktorá nám hovorí, že každý rok sa v našej vlasti rozpadne viac ako jedenásťtisíc manželstiev. Za týmto číslom sú konkrétne osudy konkrétnych ľudí, ich vzťahy, ich veľké túžby po láske, ich nadšenie, ale aj sklamanie, ich traumy, ich bolesti a ich túžba po uzdravení.

Aj keď nám nie je ľahké priznať a najradšej by sme pozerali iným smerom, v našom živote je prítomná bolesť, pochádzajúca z narušenia našich vzťahov. Veľmi si želáme, aby nasledujúci rok bol príležitosťou ich uzdravovania a z toho dôvodu je pred nami ponuka prežívať tento rok ako Rok Sedembolestnej Panny Márie. Je to práve 450 rokov odvtedy, ako začala v Šaštíne úcta k Sedembolestnej Panne Márii, ktorá je teraz aj osobitnou patrónkou našej vlasti. A na začiatku tejto úcty je príbeh uzdravenia manželského vzťahu manželov Angely a Imricha Cobarovcov.

Stalo sa to v roku 1564. Keď sa vracali v uzavretom koči do svojho šaštínskeho kaštieľa, prepukla medzi nimi ostrá výmena názorov. Táto výmena názorov bola len prejavom dlhodobej ťažkosti, ktorá narúšala ich vzájomné vzťahy v manželstve a ich vzájomnú lásku. Pôvodné opisy tejto udalosti zaznamenali, že ich vzájomné vzťahy narúšala výbušná povaha manžela Imricha. Je isté, že táto poznámka vyjadruje iba jednu čiastku mnohých rozmerov vzťahu manželov. Ale tá prudká výmena názorov v onom roku 1564 vyvrcholila tým, že rozhnevaný manžel dal koč zastaviť, manželku z koča vykázal a pokračoval v ceste. Čo mohla prežívať takto ponížená manželka? Iste opustenosť, neistotu, obavy zo straty manžela, pokušenia zúfalstva a beznádeje. No Angela sa uprostred tejto skúšky obrátila o pomoc k Panne Márii. Veď ona stála pod krížom svojho Syna, stála uprostred veľkej skúšky, stála s nádejou proti všetkej beznádeji. Iste aj Angela si v duši veľmi želala a modlila sa o Božiu pomoc na príhovor Panny Márie. Angela iste prosila o to, aby nestratila nádej v duchovnej bolesti a sklamaní.

Po nejakom čase prišiel pre Angelu koč, aby ju odviezol domov. Tam ju čakalo prekvapenie - manžel, ktorý prosil o odpustenie. Bolesť v duši sa premieňala na radosť

u oboch manželov. A keď sa spolu rozprávali o celej udalosti, Imrich sa stotožnil s prísľubom manželky Angely, že z vďačnosti dá postaviť sochu Sedembolestnej Panny Márie. Priamo na mieste vrcholiaceho konfliktu - aby sa tam, kde predtým triumfoval hnev, sprítomnilo víťazstvo lásky Božej Matky.

Ako hlbšie súvisí obnovenie manželského spolužitia a komunikácie s výjavom bolestnej Matky s mŕtvym Synom v náručí? Občas počuť, že úcta k Sedembolestnej Panne vedie iba k pasívnej sebalúti bez konkrétneho pozitívneho zacielenia. Naozaj sú tí, čo často rozjímajú o Máriiných bolestiach, v praxi neúčinní? Bola snáď veľká mariánska ctiteľka, blahoslavená Matka Tereza, pasívna? Bol snáď blahoslavený Ján Pavol II, denne kľáčiaci pred ikonou čenstochovskej Madony, málo aktívny? Vykonal snáď málo svätý Maximilián Kolbe, keď v Osvienčime dobrovoľne ponúkol svoj život za muža odsúdeného na smrť?

K uzdraveniu našich vnútro-rodinných vzťahov vedie rozjímanie nad bolesťami Sedembolestnej Matky. Keď jej bolesť na Golgote vrcholila, práve vtedy nám Ježiš povedal, *hl'a, vaša matka*. A jej povedal, *pozri, tvoji synovia a dcéry*. Tie slová platia aj po jeho zmŕtvychvstaní, veď ide o zmŕtvychvstanie vo vzťahoch v rodine. Mária počuje Simeonovu predpoveď o budúcnosti ťažkostiach: vtedy pozýva matky a otcov, aby v sebe obnovili vzájomnú vernosť *v šťastí i nešťastí, v zdraví aj chorobe*. Mária sprevádzaná Jozefom do Egypta pozýva rodičov, aby na vlastné deti nezabúdali za žiadnych okolností, aby ich chránili pred novodobými Herodesmi. Mária tri dni hľadá svojho Syna Ježiša, aby bolo jasné: ona rozumie trápeniu otcov a mám, čo stratili dosah na svoje deti oddané zlým závislostiam. Kiež by ich raz našli v chráme, pri Ježišovi, v Bohu. Mária, ktorá stúpa hore po krížovej ceste a stretáva Syna vedeného na popravisko, nás pozýva všímať si vzájomne naše každodenné križe a nieť ich spoločne Golgotami každodenného života. Všetko toto môže tvoriť spoločnú skúsenosť rodín, môže ich to stmeliť do stále zrelších a hlbšie ukotvených vzťahov.

Z uvedeného je zrejmé, že rozjímanie nad súženiami Sedembolestnej nielenže nie je únikom z reality, ale je účinnou duchovnou inšpiráciou k aktívnemu prístupu voči skutočnostiam tohto sveta. Preto v záujme upevnenia, posvätenia a uzdravenia vzťahov pozývame rodiny modliť sa spolu modlitbu ruženca, alebo iné mariánske modlitby. Modlitbou prelamujeme uzavretosť do seba a s Máriou sa otvárame pre Boha. Otvárame sa aj voči ľuďom a stávame sa schopnými riešiť naše vzťahy s nimi. Povzbudzujeme otcov, matky, synov a dcéry k tomu, čo pred niekoľkými mesiacmi vyjadril Svätý Otec, pápež František: „Svätý ruženec, modlitba k Ježišovi a Panne Márii prednesená spoločne, je vzácnu chvíľou ďalšieho utuženia rodinného života a priateľstva. Naučme sa viac modliť v rodine, modliť sa ako rodina“ (*katechéza Svätého Otca Františka, 1. mája 2013*). Týmito modlitbami sa, drahí bratia a sestry, pripravíme na slávnostné zverenie Slovenska pod ochranu Sedembolestnej Panny Márie. Stane sa tak na jej sviatok 15. septembra 2014 v Bazilike Sedembolestnej Panny Márie v Saštíne. Ona nás naučí, že obeta a bolesť je cestou skutočnej lásky. Lásky, ktorá aktívne koná všetko pre dobro a posvätenie svojho okolia a tak ohlasuje, že konečné víťazstvo patrí Kristovi. Ježiš zvíťazil aj vo vzťahu manželov Cobarovcov, keď sa spolu dokázali v láske a porozumení modliť.

Vyprosujeme Vám v tento prvý deň roka, na príhovor našej nebeskej Matky, hojnosť Božieho požehnania, mnoho síl a pomoci Ducha Svätého pre konanie dobra.

Biskupi Slovenska